

rozsudek nemá v tomto směru zjištění, ani průvodní řízení neposkytuje pro rozpočtení částky 2.186 Kč podkladu; jest uvážiti zejména, že Boženě S-ové podle jejího tvrzení šlo o koupi obchodu. Obžalovaný právem vytýká rozsudku nalézacího soudu, že ze skutkových okolností jím zjištěných nelze dospěti k závěru, že jde o zažalovaný přečin. Poněvadž za tohoto stavu věci nelze se vyhnouti nařízení nového hlavního přelíčení, a zrušovací soud sám nemůže ještě rozhodnouti ve věci samé, bylo za souhlasu generálního prokurátora v neveřejném sedění ihned vyhověti zmateční stížnosti, a podle § 5 zák. z 31. prosince 1877, čís. 3 zák. z roku 1878 rozhodnouti, jak se stalo.

Čís. 4205.

Výkon trestu, jehož podmíněný odklad byl — třeba pro nevědomost o souběhu s jinými trestnými činy téhož vinníka — vinníku právoplatně povolen, nemůže zpravidla býti nařízen pro skutečnosti, jež nastaly dříve, než byl odklad trestu vysloven, třebaže byly soudu, když učinil tento výrok, neznámé a dostaly se k jeho vědomosti teprve po onom výroku. Totéž platí pro opomenutí některého výroku v onom rozhodnutí (v rozsudku, v usnesení), v němž mohl (měl) býti výrok ten podle zákona učiněn, najmě i pro výrok pozdějšího rozsudku, že má býti vykonán i trest uložený předchozím rozsudkem.

Výrok, jímž v případě § 265 tr. ř. rozhodl podle čtvrté a šesté věty § 6 zák. o podm. ods. soud, vynesší pozdější rozsudek, o tom, zda mají býti vykonány oba tresty, či zda má býti podmíněně odložen i trest do datečně přisouzený, nelze napadati stížností podle § 8 (3), § 20, nýbrž opravnými prostředky podle § 7 (3) zák. čís. 562/1919.

Nejde-li o prvotní určení podmíněnosti (nepodmíněnosti) odsouzení v případech § 265 tr. ř., nýbrž o nařízení výkonů trestů, jichž výkon byl již právoplatně odložen, nepřichází v úvahu předpis § 7 (3), nýbrž § 8 (3) a § 20 zák. čís. 562/1919.

Pro stížnost podle § 8 (3) a § 20 zák. čís. 562/1919 neplatí povinnost určitě označiti stížnostní body a okolnosti stížnost odůvodňující.

(Rozh. ze dne 12. června 1931, Zm I 300/31.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal po ústním líčení o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona právem: Usnesením vrchního soudu v Praze ze dne 3. března 1931, jímž bylo stížnosti státního zastupitelství v Jičíně do usnesení krajského soudu v Jičíně ze dne 24. listopadu 1930 vyhověno a napadené usnesení změněno tak, že se návrhu státního zástupce vyhovuje a nařizuje podle § 6 čís. 4 zákona čís. 562/1919 výkon trestů, uložených podmíněně Jaroslavu P-ovi rozsudkem krajského soudu v Liberci ze dne 9. května 1930, č. j. Tk 451/30-8 a rozsudkem krajského soudu v Jičíně ze dne 8. srpna 1930, č. j. Tk V 309/30-17, byl porušen zákon v ustanovení § 6 čís. 4

(druhá věta) a § 8 zákona o podmíněném odsouzení ze dne 17. října 1919, čís. 562 sb. z. a n.; usnesení to se zrušuje a vrchnímu soudu v Praze se ukládá, by znovu rozhodl o stížnosti státního zastupitelství v Jičíně.

D ů v o d y:

Obžalovaný Jaroslav P. byl 1. rozsudkem krajského soudu v Liberci ze dne 9. května 1930, č. j. Tk 451/30-8 uznán vinným zločinem krádeže podle §§ 171, 174 II. c) tr. zák. (spáchaným v noci na den 15. ledna 1930), a odsouzen podle §§ 178, 54, 55 tr. zák. k dvoutměsíčnímu, jedním postem měsíčně zostřenému těžkému žaláři podmíněně se zkušebnou lhůtou tří let; 2. rozsudkem krajského soudu v Jičíně ze dne 8. srpna 1930, č. j. Tk V 309/30-17 uznán vinným zločinem krádeže podle §§ 171, 174 II. c) tr. zák. (spáchaným v lednu 1930), a odsouzen podle §§ 178, 54, 55 tr. zák. k dvoutměsíčnímu, jedním postem měsíčně zostřenému těžkému žaláři podmíněně se zkušebnou dobou dvou let. Oběma rozsudky uznáno i na ztrátu práva volebního a obžalovanému uloženo, by nahradil ve zkušebné době podle svých sil škodu souzenými činy způsobenou. Oba rozsudky vešly bez opravných prostředků v moc práva. Zvěděvši dodatečně o odsouzení pod 1., navrhlo státní zastupitelství v Jičíně dne 16. října 1930 u krajského soudu v Jičíně, by bylo podle § 6 čís. 4 zákona čís. 562/1919 rozhodnuto, že mají býti vykonány oba tresty. Krajský soud v Jičíně ustanovil rok k veřejnému jednání o tomto návrhu, obeslal k němu obě strany, z nichž se dostavil jen veřejný obžalobce, a prohlášeno pak v přítomnosti obžalobce samosoudcem krajského soudu v Jičíně usnesení ze dne 24. listopadu 1930, jímž byl návrh obžalobcův zamítnut a podle páté věty § 6 čís. 4 zákona o podm. odsouzení bylo vysloveno, že lhůta zkušebná, stanovená rozsudkem krajského soudu v Jičíně, platí i pro odsouzení první (vyslovené krajským soudem v Liberci). V důvodech usnesení se praví, že jsou tu předpoklady pro použití § 265 tr. ř. a pro postup podle čtvrté věty § 6 čís. 4 zákona o podmíněném odsouzení a že soud — se zřetelem na zachovalost odsouzence před souzenými krádežemi, na jeho doznání, mladistvý věk a nedostatek vědomí o dosahu trestných činů — měl za to, že se odsouzený polepší. Do tohoto usnesení veřejný obžalobce opověděl dne 27. listopadu 1930 a (když mu byly k žádosti doručeny dne 31. ledna 1931 spisy) provedl dne 6. února 1931 stížnost, jejíž provedení zdůrazňuje, že odsouzenec spáchal v jednom měsíci tři krádeže, z nichž byly dvě samy o sobě zločiny, a žádá, by bylo usnesení soudu prvé stolice změněno a uznáno, že se nařizuje podle § 6 čís. 4 zákona čís. 562/1919 výkon obou trestů, po případě, že se zkušebná lhůta pro oba tresty stanoví na tři roky. Stížnosti bylo usnesením vrchního soudu v Praze ze dne 3. března 1931 vyhověno a napadené usnesení změněno tak, že se návrhu státního zástupce vyhovuje a nařizuje podle § 6 čís. 4 zákona čís. 562/1919 výkon trestů, o které jde, protože (jak se v důvodech praví a podrobněji vykládá) odsouzenec nejen projevil sklon ke zločinnosti,

ale vůbec dal najevo takové mravní nedostatky, že nelze říci, že by u něho stačila jen výstraha trestem k tomu, by se napravil a vedl dále řádný život.

Tímto usnesením vrchního soudu byl porušen zákon. Návrh veřejného obžalobce ze dne 16. října 1930 neměl opory v zákoně, nanejvýš ne v ustanovení, jehož se dovolával a k němuž poukazují i rozhodnutí soudů o něm vydaná, totiž v ustanoveních druhé části (čtvrté až poslední věty) § 6 čís. 4 zákona o podmíněném odsouzení. Třebaže jsou přičleněna bezprostředně k první části (první až třetí větě § 6 cit. zák.), t. j. k ustanovením, ze kterých příčin jest naříditi výkon trestu právoplatně (a s konečnou platností) odloženého, nejsou předpisy druhé části § 6 čís. 4 zákona pokračováním v úpravě otázky, kdy a ze kterých příčin jest naříditi výkon trestu, jehož výkon byl odložen, nýbrž použitím povšechného předpisu § 1 zákona na případy, které má na zřeteli § 265 tr. ř., a ve kterých jde v trestech uložených postupně dvěma nebo několika soudy v pravdě jen o trest jediný a jednotný, jehož osud musí proto býti v celém jeho rozsahu stejný i co do otázky podmíněnosti nebo nepodmíněnosti odsouzení, takže musí býti buď nařízen výkon všech trestů, nebo na tutéž zkušební dobu výkon trestů podmíněně odložen. Nedošlo-li z té či oné příčiny k jednotné úpravě otázky podmíněnosti odsouzení v pozdějším (posledním) z rozsudků, jsoucích v poměru předpokládaném § 265 tr. ř., nebo podle § 7 cit. zákona v dodatečném usnesení rozsudkem tím vyhrazeném, a nabyly-li soudní výroky o podmíněnosti toho kterého odsouzení právní moci, nemůže skutečnost, že tu jsou dva nebo několik trestných činů, které měly býti podle § 56 tr. ř. souzeny jedním rozsudkem, býti podnětem k přezkoumání řečených právoplatných výroků, k opětovnému nadhození, projednání a řešení otázky již s konečnou platností vyřízené, zda jest naříditi nebo podmíněně odložit výkon trestů postupně uložených, přesněji jejich celku. Výkon trestu, jehož podmíněný odklad byl — třeba pro nevědomost o souběhu s jinými trestnými činy téhož vinníka — vinníku právoplatně povolen, nemůže z pravidla (jak v obdobném případě vyslovilo rozh. čís. 3154 sb. n. s.) býti nařízen pro skutečnosti, jež nastaly dříve, než byl odklad trestu vysloven, třebaže byly soudu, když učinil tento výrok, ony skutečnosti neznámy a dostaly se k jeho vědomosti teprve po onom výroku. Totéž platí pro opomenutí některého výroku v onom rozhodnutí (v rozsudku, v usnesení), v němž mohl (měl) býti výrok ten podle zákona učiněn, nanejvýš i pro výrok pozdějšího rozsudku, že má býti vykonán i trest uložený předchozím rozsudkem. S přirozenou a obecně uznanou zásadou nezměnitelnosti právoplatných rozhodnutí nelze — pokud (čemuž v souzeném případě tak není), nepropůjčuje sám zákon soudu právo k takovému postupu, pokud se týče neukládá mu takový postup — uvést v soulad dodatečné přezkoumání správnosti právoplatného rozhodnutí, třebaže na podkladě širších skutkových (průvodních) prostředků, a změnu právoplatného rozhodnutí nebo třeba jeho zrušení, jeví-li se nesprávným vzhledem ke skutečnostem, o nichž dodatečně soud zvěděl. Tím méně lze s onou zásadou uvést v soulad změnu (právoplatného) rozhodnutí soudu prvé sto-

lice jiným soudem prvé stolice mimo případy, ve kterých, a dobu, po kterou to sám zákon připouští nebo přikazuje. Proto se přiči správnému použití zákona, že krajský soud v Jičíně učinil — nedbaje pravoplatnosti oněch rozsudků, návrh veřejného obžalobce předmětem věcného jednání a rozhodnutí, a změnil dokonce zkušebnou dobu pravoplatně stanovenou krajským soudem v Liberci pro trest jím uložený, a že vrchní soud nařídil výkon trestů pravoplatně podmíněně přisouzených jen proto, že dodatečně byl objeven souběh dvou rozsudků, jsoucích v poměru § 265 tr. ř. Bylo proto vyhověti zmateční stížnosti na záštitu zákona, směřující k tomu, by ono usnesení vrchního soudu, spočívající na mylném výkladu zákona, bylo zrušeno, a bude na vrchním soudu, by, řídě se právě vyloženými zásadami právními, znovu rozhodl o stížnosti státního zastupitelství.

K tomu se připomíná, že se zřetelem na ustanovení § 7 odst. (3) zákona o podmíněném odsouzení ze dne 17. října 1919, čís. 562 Sb. z. a n., ani, kdyby se takový výrok stal podle předpisů § 7 odst. (2) zákona po rozsudku zvláštním usnesením, nebyla by stížnost vhodným opravným prostředkem, jímž by bylo lze napadati výrok, jímž v případech § 265 tr. ř. rozhodl podle čtvrté až šesté věty § 6 zákona soud, vynášející (vynešší) pozdější rozsudek, o tom, zda mají býti vykonány oba tresty či zda má býti podmíněně odložen (jak se již stalo v předchozím rozsudku ohledně trestu jím uloženého) i trest dodatečně přisouzený. Leč v úseku trestního řízení, který byl v tomto případě zahájen a proveden k návrhu státního zastupitelství v Jičíně ze dne 16. října 1930, nešlo vůbec o jednání, upravené předpisy čtvrté až poslední věty § 6 zákona, totiž o prvotní určení podmíněnosti (nepodmíněnosti) odsouzení v případech § 265 tr. ř., nýbrž o nařízení výkonu trestů, jichž výkon byl již pravoplatně odložen, tak že se k usnesení, které bylo vydáno o zmíněném návrhu, nevztahuje předpis § 7 odst. (3), nýbrž předpis § 8 odst. (3) a § 20 zákona, podle něhož jest ovšem stížnost příslušným opravným prostředkem. Tuto stížnost jest podati ve lhůtě osmidenní, počítajíc od prohlášení usnesení, byl-li stěžovatel při prohlášení přítomen, a veřejný obžalobce vyhověl tomuto požadavku, ohlásiv stížnost třetího dne po prohlášení usnesení. Pokud podal drahnou dobu po uplynutí osmidenní lhůty § 20 zákona provedení stížnosti, nebude ovšem vrchní soud moci k němu hleděti; nesměl by však stížnost odmítnouti jako opožděnou jen proto, že byly soudu teprve po uplynutí osmidenní lhůty sděleny důvody, z nichž si veřejný obžalobce stěžuje; vždyť v opovědi stížnosti, jež se stala včas, uvedl veřejný obžalobce, že ohlašuje stížnost do usnesení krajského soudu v Jičíně Tk 309/30 z 24. listopadu 1930, jímž byl návrh na nařízení výkonu trestů (již uvedených) zamítnut, a pro oba tresty ustanovena zkušebná doba na dva roky. Tato opověď již zavazuje vrchní soud, by se podjal věcného vyřízení, by přezkoumal zákonitost a důvodnost všech opatření, vyslovených napadeným usnesením. Neníť pro stížnost obdobného předpisu, jaký je pro zmateční stížnost v § 285 tr. ř. (druhá věta), pokud se týče v § 1 čís. 2 zákona čís. 3 ř. zák. na rok 1878, a pro odvolání v druhém odstavci § 294 tr. ř. (nové znění), totiž povin-

nosti určitě označiti stížní body a okolnosti stížnost odůvodňující. Proto bude na vrchním soudu, by nyní též podrobil rozboru otázku (která se ovšem původně stala pro vrchní soud bezpředmětnou tím, že mylně nařídil výkon trestů), zda vyhovuje správnému použití zákona o podmíněném odsouzení (nejmně předpisů § 1 odst. (1), § 3 odst. (1), § 6 čís. (4) čtvrtá věta), že napadené usnesení určilo zkušební dobu pro obě odsouzení znova, a to kratší z různých lhůt rozsudky stanovených. V tomto směru brání včas podaná stížnost obžalobcova tomu, by odsouzenec nabyl i pro první odsouzení práva na kratší dobu zkušebníou než v něm stanovenou.

Čís. 4206.

Při odsouzení pro zločin podle § 15 čís. 3 zák. na ochr. rep. jest vysloviti ztrátu čestných práv občanských podle § 32 zák. na ochr. rep., byli-li četníci a vojáci hromadně podněcováni k vojenskému zločinu letáky, z nichž jest zřejmo nepřátelství proti republice a snaha, by byla poškozena.

(Rozh. ze dne 12. června 1931, Zm I 452/31.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl v neveřejném zasedání zmatečnou stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Liberci z 21. dubna 1931, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem podle § 15 čís. 3, přečinem podle § 15 čís. 1, přečinem podle § 14 čís. 5, přečinem podle § 16 čís. 1 zákona na ochranu republiky z 19. března 1923, čís. 50 Sb. z. a n., a přestupkem § 23 zák. o tisku ze 17. prosince 1862, čís. 6 ř. zák. z roku 1863, vyhověl však odvolání státního zastupitelství, a rozsudek nalézacího soudu změnil tak, že vyslovil jako vedlejší trest, že obžalovaný pozbývá čestných práv a to, pokud jde o ztrátu způsobilosti k nabytí a k opětnému nabytí akademických hodností a povolání, pro něž taková hodnota je podmínkou, od právní moci rozsudku až do vykonání trestu, a pokud jde o ztrátu ostatních práv v § 32 odst. 2 čís. 1 zákona na ochranu republiky uvedených na dobu 5 let, počínajíc od vykonání nebo prominutí trestu nebo promlčení jeho výkonu. V otázce, o niž tu jde, uvedl v

důvodech:

Odvolání státního zastupitelství, pokud rozsudkem nebyla vyslovena ztráta čestných práv občanských, je odůvodněné. Zločin § 15 čís. 3 zák. na ochr. rep., spáchán tím, že byli četníci a vojáci hromadně podněcováni k vojenskému zločinu, k tomu, by neplnili uložené jim povinnosti a neposlouchali rozkazů představených. Z obsahu letáku je zřejmo nepřátelství proti republice a snaha, by byla poškozena. Pohnutky, jež vedly obžalovaného k tomu, by rozšiřoval u vojáků takové nazírání a vočkoval jim protistátní smýšlení, lze s hlediska státních občanů, stojících na půdě zákona a domáhajících se svých politických cílů způsobem záko-